

Naše pozvánka: XV. Festival na pomezí

Ve dnech 6.-7. července 2007 pořádá Matice slezská a Obec Dolní Lomná v Národopisném areálu v Dolní Lomné "Festival na pomezí." Letošní ročník je jubilejní festival folkové, country, bluegrassové, trampské a jiné hudby nedefinovatelného žánru ze tří pomezních států - České, Slovenské a Polské republiky.

Již v roce 1993 se zde konal první ročník. Od roku 1996 dostal festival nový název - "Festival na pomezí" s mottem: "Píseň a ptáci neznají hranice."

Festival začíná v pátek od 17. hodin přehlídkou skupin: The Log, Duo Bublavá a Dospiva, Bezefšeho, Czas na Grass z Polska, Bokomara a Naďa Urbánková, Grass country ze Slovenska a známý a oblíbený HOP TROP. Po programu (cca od 24.00) následuje tradiční country bál se skupinou DROPS.

V sobotu program pokračuje od 14. hodin a vystoupí v něm skupiny: místní BLAF, IRISH ROSE z Košic - vítěz finále Moravského vrabce, Madalen, Křeni, Terne Čhave - výborná romská kapela z Hradce Králové. Dále vystoupí známý Pavel Dobeš a Tomáš Kotrba, Pedal Live ze Slovenska, kteří hrají mj. repertoár skupiny LOJZO. Chybět nebudou ani oblíbené JAVORY s Hanou a Petrem Ulrychovými, trampská legenda Wabi Daněk a Miloš Dvořáček, FRAGMENT ze Slovenska, BG Styl, špičková GRUPAFURMANA z Polska.

Celý program bude doprovázet taneční country - skupina MARY - LAND z Trenčína a moderátor Josef MLOK Grim, držitel Zlaté Porty.

U Lomňanky bude ve 21.30 tradičně zapálen táborák a příznivci trampské písně si mohou zaspívat se známou doprovodnou kapelou Šediváci z Přerova.

Během festivalu je připraven ve stylových dřevěnicích tzv. Slezský krmáš, kde si přijdou na své milovníci dobrého jídla a pití.

DOPRAVA: Kyvadlová autobusová doprava je zajištěna od nádraží ČD k areálu a zpět.

NEPŘEHLÉDNĚTE

Matice slezská

Matice slezská je zájmová a kulturní organizace se stoletou tradicí, která pečuje o zachování a rozvoj historických, kulturních, uměleckých a národních tradic ve Slezsku. Hlavním střediskem pro pořádání kulturních akcí je Národopisný areál v Dolní Lomné, komplex dřevěných staveb se dvěma pódii, který pro pořádání folklorního festivalu Slezské dny vybudovali před třiceti lety členové Matice slezské.

Obec Dolní Lomná leží v nejvýchodnějším výběžku republiky v blízkosti hranic s Polskem a Slovenskem v krásném a neporušeném beskydském údolí, kterým protéká říčka Lomňanka. Okolní svahy jsou zalesněny smrkovým a bukovým porostem. V katastru obce se nachází prales Mionší. V tomto překrásném prostředí pořádá Matice slezská každoročně dva mezinárodní festivaly, které se staly tradicí nejen regionálního, ale i celostátního charakteru. Na jeden z

nich jsme vás právě upozornili. Další festival "Slezské dny" se koná začátkem září a více o programu vám přinese další číslo zpravodaje.

Kromě vlastních akcí pronajímá Matice slezská areál ke konání kulturních akcí. Např. Křesťanské společenství zde pořádá festival dechových hudeb.

Matice slezská je zřizovatelem dětského folklorního souboru Malý Mionší a muziky Mionší, které reprezentují slezský folklor na mnohých přehlídkách a festivalech.

Odvrácená strana zdravého životního stylu

Už nejen podle počasí a při pohledu z okna, ale i podle reklam v médiích jsme důkladně informováni o pravidelném střídání ročních období. A tak zatímco podzim jsme mohli prožít ve znamení fotografií a

televizních spotů aktivních seniorů stoupajících k vrcholům posílení vitamíny v oranžových krabičkách nebo při pohledu na seniory skotačící s vnuky v podzimní přírodě jen proto, že užívají na své klouby konkrétní a známé potravinové doplňky, díky nimž mohou nejen sportovat, ale třeba vyhrát i lázně, závěr zimy a jaro je ve znamení hubnutí do plavek a wellnes.

Co že to módní slovo znamená? Sport v kombinaci se zdravou výživou a celkově zdravým životním stylem, od užívání zaručených přírodních doplňků na hubnutí, přes mléčné zákysy na posílení imunity a zlepšení zažívání, až po osobního trenéra dbajícího na správné vyvážení stravy a pohybu, za podpory těch nejefektivnějších iontových nápojů. Takový wellnes trenér bude rovněž dbát, abyste dodržovali přísný pitný režim a napájeli se zásadně neslazenou, případně dietní neperlivou vodou, která je podle reklam stáčená v panenské přírodě uprostřed hor a lesů nedotčených civilizací...

To však ke kráse a zdraví těla zdaleka nestačí, proto se pozorný divák či čtenář dozví, jak nezbytná je péče o pleť! Když pak, kromě užívání přísně testovaných kosmetických přípravků budete pravidelně osvěžovat svou pleť vodou z ledovce, je podle reklam téměř jisté, že geriatři budou bez práce. Možná...

Přednosti pokroku v medicíně a v dokonalé informovanosti sice spočívají v tom, že se vyššího věku dožívá na našem kontinentu stále větší počet lidí. Nevýhodou však je, že společnost je stále méně schopná se o rostoucí počet seniorů postarat tak, jak by si s úrovní civilizace zasloužili.

Pak je tady ještě jeden zádrhel, stojící přinejmenším za úvahu. Zatímco vědci bádají, lékaři léčí, média informují a poradci zdravého životního stylu radí, jejich klienti bez ohledu na věk a vzdělání ztrácejí soudnost. Nevěříte? Nedávno jsem se o tom přesvědčil v restauraci sledující dvojici atraktivních žen předseniorského, chtělo by se tedy doufat, už rozumného, věku...

Číšník tehdy během jejich obsluhy položil běžnou otázku: „A k pití si budete přát? Minerálku - neperlivou a lehce chlazenou? Samozřejmě, trochu vám ji ohřejeme, ale neperlivou bohužel nemáme. Mohu vám nabídnout neperlivý džus v několika druzích a z minerálek jemně perlivé a perlivé.....“ a následoval výčet asi šesti značek. Zákaznice viditelně spokojená nebyla: „V džusu jsou „éčka“ a „freš“ má stejně hodně cukrů. Chtěla jsem neperlivou minerálku, ale když už to musí být, tak alespoň tu neslazenou, s nejmenším množstvím minerálů a hlavně maximálně jemně perlivou,“ objednala si nakonec dáma ustaraně...

Jak je ten život relativní. Na jednom konci světa řešíme množství bublinek a minerálů ve vodě, zatímco dnes už nejméně třetina lidstva na této planetě je šťastná, je-li jejich voda vůbec pitná.

MUDr. Hugo Přibyl, Ph.D.

Ve Frýdku - Místku se starají

Nový výtah ulehčí dopravu a pohyb nemocným a nepohyblivým obyvatelům Domova pro seniory ve Frýdku-Místku. Zařízení za téměř čtyři miliony korun, které nechalo vybudovat vedení magistrátu, už prošlo kolaudací. „Výtah má zvýšenou nosnost, což byl hlavní důvod pro jeho pořízení a zároveň je mnohem prostornější než původní, takže se do něj vejde i lůžko s nechodícím klientem,“ uvedla Simona Handlířová z investičního odboru magistrátu.

Další novinkou v tomto domově je také zařízení, jehož prostřednictvím mohou ležící klienti komunikovat s personálem. Jednoduchým ovládáním přístroje, který je o něco menší než telefon, mohou klienti na ošetřovatelku nejen zvonit, ale přímo s ní i hovořit. "Potřeby asi čtyřiceti lidí monitoruje pracovnice na dispečinku, které se vždy zobrazí kdo a odkud volá o pomoc," řekla Simona Handlířová. Dodala, že na toto komunikační zařízení město vynaložilo zhruba tři sta tisíc korun.

Zpravodaj SeniorTip vychází za podpory těchto institucí:

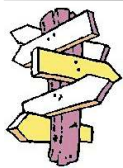

Město Ostrava

Statutární město Ostrava
Městský obvod

Opravdu nevíte kam na výlet?

V našem regionu existuje spousta zajímavých míst, která stojí za to navštívit. Pomáháme vám je ukázat. Přečtěte si, jaké krásy a zajímavosti vás čekají. A vy, co už jste tam byli, můžete porovnat své zážitky s tímto článkem. Pojdte si s námi prohlédnout jednu obec a možná poznáte, že stojí za to se po ní toulat.

Obec Raduň leží jihovýchodním směrem od města Opavy. Vzhledem k tomu, že na území obce je zámek a zámecký park, je přímo stvořena k tipu na výlet. První zmínka o obci se objevuje v roce 1322. Její pozice na "Jantarové stezce" přispěla k jejímu strategickému významu, který je dokladován postupným budování tvrze a zámku až do dnešní podoby. Obec Raduň se rozkládá v ústí raduňského údolí, jímž protéká potok Raduňka.

Jižně od obce se v údolí Raduňky nachází přírodně krajinářský park s množstvím důmyslně řešených procházkových i turistických tras, romantických zákoutí a komponovaných průhledů. Z vyvýšených míst v okolí parku a obce se nabízí krásné pohledy na krajinu Opavské pahorkatiny a při dobré viditelnosti i na Jeseníky a horu Praděd. Severně od obce se nachází soustava rybníků. Za nejnižším z rybníků se nachází zřejmě nejstarší strom na Opavsku, asi čtyřista let starý dub s obvodem kmene šest metrů.

Kostel Nejsvětější Trojice

Dominantou obce je zámek, který je obklopen zámeckým parkem. Zámek Raduň byl postaven v druhé polovině 16. století a v letech 1816 až 1822 byl přestavěn klasicistně.

V roce 1913 prodělal zámek další rozsáhlou přestavbu ve slohu romantické gotiky. Kolem zámku byl v roce 1830 vybudován přírodně krajinářský anglický park, ve kterém byly založeny rybníky. V areálu zámku se dochovala oranžerie, empírová budova ovčína, úřednický dům a sýpka. Tyto budovy byly vystavěny v první polovině 19. století. Veřejnosti byl zámek zpřístupněn v roce 1984.

Zámek Raduň

Nedaleko zámku je kostel Nejsvětější Trojice, který byl postaven na konci 16. století. Na konci 18. století a na počátku 19. století byl kostel přestavěn. V roce 2003 proběhla v obci oslava v duchu připomenutí 400 let od vysvěcení kostela.

V obci se dochovala barokní budova vystavěná ve stylu lidové architektury, pocházející z druhé poloviny 18. století. Ve středu obce dále stojí budova špýcharu pocházející z druhé poloviny 19. století. U schodů do kostela byl umístěn pomník věnovaný americkým letcům, kteří byli na území obce sestřeleni ke konci druhé světové války.

Památce amerických letců a připomenutí havárie amerického bombardéru z 22. srpna 1944 byla také otevřena v roce 2006 naučná stezka. Je dílem žáků a učitelů Slezského gymnázia v Opavě.

Naučná stezka má tři zastavení s informačními tabulemi. Ty zájemce seznamují s historií havárie, představují posádku, zmiňují se o zajímavé upomínce na událost - o jakubčovicím buku s křížem - i o Josefu Gebalovi, který symbol obětování na strom zavěsil. Dále zde nalezneme krátkou charakteristiku samotného stroje typu Liberator B-24. Tabule „U buku“ nese také mapku, na níž jsou přibližně zaznamenána místa dopadu jednotlivých letců, kteří postupně opouštěli neovladatelný a klesající letoun poté, co ho zasáhly střely německých stíhaček.

Jedno ze zastavení naučné stezky

Otevírací doba v zámku Raduň:
duben a říjen - pouze o sobotách a nedělích od 9 do 15 hodin
květen a září - denně mimo pondělí od 9 do 16 hodin

červen až srpen denně mimo pondělí od 9 do 16:30 hodin
(v ostatní dny po dohodě se správou zámku)

Vstupné: Dospělí: 50,- Kč
Děti do 6 let: zdarma
Senioři od 65ti let: 25,- Kč
Rodinné vstupné (2+2): 140,- Kč

Další informace

Minimální počet lidí ve skupině - 5 návštěvníků
Maximální počet lidí ve skupině 25 návštěvníků
Délka základní prohlídky 50 minut

Máte nějaký zajímavý tip na výlet v našem regionu? Napište nám o něm, rádi ho přiblížíme ostatním.

Dotýkání Ostravou

V našem miniseriálu jste se seznámili s mnoha osobnostmi, kterých se dotklo město Ostrava. Tentokrát s kumštýřem, k jehož významným narozeninám, vzdor naší jen čtvrtletní časopisecké periodicitě, mu snad stihneme včas pogratulovat.

3. června 1927 se v Praze narodil do nemuzikantské rodiny šéfdirigent Ostravského rozhlasového orchestru, skladatel a aranžér, dříve kontrabasista a vůbec muž mnoha hudebních profesí, už po léta Ostravák jak poleno - jen ten „kratky zobak“ mu dodnes chybí - **Pavel Staněk**

Prý každý chlap má postavit dům, zplodit syna a zasadit strom.

S tím domem jsem to asi nestihl, pokud nepočítám náš vlastní byt ve fifejdském paneláku nebo chatu v Beskydech, kterou jsme kdysi s ženou Vlastou koupili. Donedávna jsem tam ještě občas mohl něco opravovat, teď už je to jen moje druhé hudební pracoviště. Syny mám tři a nějaké ty stromy by se určitě našly.

Tvá cesta za hudbou...

Za první peníze, vydělané ještě za války, jsem si koupil kytaru a naučil se na ni trochu hrát. Doma jsme měli velmi staříčkový klavír, a tak jsem brzy uprosil maminku - tatínek mi umřel když mi bylo 10 let, abych mohl chodit na hodiny piána. Podařilo se a já nadšeně cvičil i o sobotách a nedělích. Později jsem si zamiloval basové nástroje, koupil kontrabas a chodil do výuky k členovi orchestru Národního divadla. Mimochodem, ten nástroj už dnes neexistuje, ale prý to byl docela vzácný instrument z 18. století. Pak by to bývalo docela jednoduché, gymnázium, konzervatoř, jenže byla válka, školy se zavřely a já byl totálně nasazený.

Po válce jsi obě školy dokončil a přišlo první angažmá v renomovaném Souboru písní a tanců.

Folklór se mi tehdy líbil, jenže po roce jsem se začal nudit. Soubor totiž nastudoval jeden jediný program a s tím mnoho měsíců objížděl republiku.

Pavel Staněk se syny

Už tenkrát jsem pošilhával po rozhlasovém symfonickém orchestru, jenže přišla nabídka k vedení velkého pěveckého sboru. Asi bych tam dlouho vydržel, jenže mne objevili vojenští páni, v mých 27 letech. Na vojnu nikdo moc nechtěl, já byl za groš kudla, a tak pro mne vysvobozením byl nástup na post dirigenta Uměleckého souboru ministerstva vnitra. Normálně jsem chodil v civilu, ale měl jsem pro koncerty policajtskou uniformu s lyrou na výložce. Tak jsem jako táta už dvou dětí začal vojnu.

Také jsi se stal dirigentem Hudby hradní stráže.

Ano a dokonce jsem dostal vojenskou šarži, protože se neslušelo, aby někdo bez frček dirigoval tak velký soubor, byť jen na koncertech. Ale pak se stalo, že onemocněl šéf, který obstarával ty hlavní parády a já musel jít pochodovat před kapelou po třech hradních nádvořích a vojensky velet. Samozřejmě jsem to neuměl, ale zachránil mne kamarád křídlovák, který mne všechno perfektně předříkával. Musel jsem mu za to koupit dobrou lahvinku. Pak mne vyhodili, protože jsem prý šel proti režimu, chtěl jsem totiž, aby muzikanti víc cvičili notičky, než četli „největší a nejčtenější“, tedy Rudé právo. Ale to už byla vojna za mnou.

V roce 1963 jsi absolvoval úspěšný konkurz na šéfa ostravského rozhlasového orchestru (ORO).

Nebylo to jednoduché, už po dvou měsících jsme před komisí, v níž byl třeba Karel Krautgartner, měli odehrát hodinový koncert z nových nahrávek. Podánilo se a my si tenkrát s kolegy Trnkou, Haichlem a dalšími řekli, že nebudeme konkurovat pražskému big bandu ani Brňákům s jejich smyčcovým orchestrem. Že budeme komorní kapela s dobrými muzikanty, a tak se našimi členy stali např. I. Pavlík, V. Haichl, Z. Bittmar, R. Kovalčík a kolem ORO se točili i zpěváci např. Hanka Zagorová, Marie Rottrová, Hana Bušíková a dle mne asi nejlepší Věra Špinarová. Ale já nebyl na písničky, víc miluji zvuk, barvu samotného orchestru.

V roce 1989 jsi se stal důchodcem...

Už jsem snad řekl, že térování střechy na chatě mne nebaví, navíc mne trápí oči, tak dirigovat nemohu, za to zatím mohu psát notičky komorních i jiných děl, která se hrají v rádiu i na koncertech, aranžuji, ale už méně jezdím po soutěžích a festivalech, kde hrají mé skladby.

A to je něco pro milovníky dechovky. Vždy jsem myslela, že tento žánr odejde do nenávratna s našimi rodiči, dokonce prarodiči, ale dechovka žije.

Tak pozor, nepleťme si pojmy. U nás se myslí, že dechovka rovná se lidovka. To jsou všichni ti Poncarové, Vackové s jejich polkami a valčíky, pak jsou folklorní dechovky hlavně na jižní Moravě-Vínečko bílé, Frajerečka atd. Vedle toho existuje symfonický dechový orchestr, který má 50-60 i více muzikantů a hraje buď hudbu speciálně komponovanou pro toto obsazení, anebo transkripce z jiných žánrů. U nás je takové muzicirování zatím méně známé a obvyklé, možná proto, že nás autorů, kteří se tomu věnujeme je málo.

Jmenuji asi tvou nejznámější skladbu tohoto žánru: Kolumbus-velká plavba 1492, často se hraje Moravská svita a Česká národní svita bude skladbou podzimního velkého festivalu v Ostravě. Nabízí se otázka: dotkla se tě hudebně Ostrava?

Asi bych toho našel mezi svými skladbami víc, ale teď si vzpomínám na kompozici Čtvrtstoletí v jednom městě. Je v tom Ostrava, kde už dlouho žiji, ale i mé dojmy z nádherné beskydské přírody. Nikdy jsem nelitoval, že jsem Prahu vyměnil za Ostravu.

Jestlipak se z tvých synů některý potatil?

Nejstarší podědil část mé profese, je sbormistr a jezdí po světě. Prostřední, nejvíc nadaný na hudbu, s absolutním sluchem, je tlumočníkem z němčiny, nu a nejmladší sice vystudoval konzervatoř, jenže jako nástroj si vybral tubu. Orchestrů není mnoho, na volné místo by musel určitě čekat dlouho, a tak se živí jako produkční filmových reklam.

Milý Pavle, jestli dobře počítám, tak větší část svého života jsi prožil ve městě mezi Ostravíci, Odrou a třeba Lučinou. Za náš časopis Ti přeji mnoho pevného zdraví a hodně dalších skladeb pro potěchu posluchačů.

Pavla Pešatová

Gabriel je plný života

Centrum pro seniory, klub seniorů a mateřské centrum Klubičko sídlí v nedávno otevřeném charitativním středisku Gabriel v Ostravě-Zábřehu. „Registrujeme velký zájem o služby a možnosti tohoto střediska, denně k nám volá několik lidí,“ říká Marie Monsportová, vedoucí útvaru sociálních zdravotních služeb Charity Ostrava.

Zdejší služby jsou zaměřeny na aktivizaci a vzdělávání seniorů, na zabezpečení jejich kontaktu se společenským prostředím, pomoc při zajišťování práv a zájmů i stravování.

„V klubu seniorů mají starší a zdravotně postižení spoluobčané příležitost ke společenské či zájmové činnosti, jako jsou trénování paměti, malování, hraní společenských her, ale také besedy nebo oslavování narozenin a svátků. Středisko je vybaveno třemi počítači s možností internetu,“ dodává Marie Monsportová. Členem tohoto klubu se může stát každý senior nebo seniorka, kteří mají zájem účastnit se kulturního, společenského a duchovního života. „Jsme tady moc spokojené a navíc se můžeme naučit novým věcem,“ říkají návštěvnice. „Nikdy by nás nenapadlo, že budeme umět surfovat po internetu nebo se seznamovat s různými počítačovými programy.“ Smyslem existence mateřského centra Klubičko je možnost rodičů na mateřské dovolené trávit čas spolu s dětmi předškolního věku. Denně sem chodí okolo deseti maminek se svými ratolestmi, ovšem leckdy bývá kapacita mateřského centra patnáct míst zcela naplněna.

Součástí střediska je i jídelna Klub Kafe Ostrava, kde pracují duševně nemocní lidé pod patronací občanského sdružení Anima. „Nabízíme našim klientům příležitost obnovit si pracovní návyky, zlepšit komunikační schopnosti a umožnit jim návrat do běžného života, včetně lepšího uplatnění na trhu práce,“ vysvětlila účel specializované kavárny předsedkyně tohoto sdružení Drahomíra Kusá. (di)

Předsedkyně Společnosti senior Blanka Malá a vedoucí soc. odboru Magistrátu města Ostravy Jitka Rovňáková při slavnostním otevření střediska Gabriel.

Literární detektivka na pokračování...

Ostrava má už nějakou dobu skoro detektivní problém. Pátrá po identitě autora, který se stal známým, vlastně slavným, nejen v našem regionu. Ano, myslím právě „Ostravaka Ostravskeho“.

Ve chvíli, kdy jsem psala tyto řádky ani já netuším, kdo se za pseudonymem skrývá. Před časem jsem spěchala na křest zatím poslední knížky tohoto utajeného spisovatele s přesvědčením, že mi intuice napomůže, a já poznám, kdože to je. Nu, nepoznala jsem. Nikdo z přítomných mi nepřipadal jako vhodný literát. Zkusila jsem neúspěšně „vyslýchat“ i přítomné dámy a pány z Repronisu, agilního ostravského nakladatelství, které uvádí na trh nejen tohoto autora. A pak mne napadlo a zapřemýšlela jsem, zda „OSTRAVAK“ je jediným a hlavně prvním nepoznaným spisovatelem našeho kraje.

Pomohlo opět nakladatelství Repronis a také spisovatel Oldřich Šuleř, který nedávno napsal knížku portrétů zapomínaných literátů „Laskavé podobizny.“ Pak už stačil telefonát ochotné paní inženýrce Stehlíkové z Repronisu a souhlas pana Šuleře s otištěním v našem časopisu. Čtete zkrácenou verzi příběhu, který je docela zajímavou literární hádankou, či chcete-li detektivkou o Janu O. Borovi (1895 - 1972):

Už to jeho jméno! Je pravé, jak tvrdí jedni, anebo je to literární pseudonym? A jestli je to pseudonym, kdo se za ním skrývá? A proč zůstal autor tak dlouho utajen? Spisovatel Zdeněk Bár prozradil jen tolik, že autor je příborský rodák a poznatky pro literární tvorbu čerpal při svém občanském povolání. Děj Borových knih se odehrává v hutích, v dolech, na odvalech u šachet. Jaké tedy měl jejich autor vlastně povolání? Dokonce ani Vojtěch Martínek nemůže v pohledu na ostravskou literaturu oné doby povědět více, než že „pseudonym J. O. Bor už svou policejní službou byl veden k tomu, aby vyhledával životní ztroskotance na haldách.“ Nicméně vytrvalost nakonec přinese výsledek, byť jen neúplný...

Alespoň tolik se mi podařilo díky literární evidenci Památníku Petra Bezruče v Opavě zjistit, že J. O. Bor je skutečně umělecký pseudonym spisovatele, občanským jménem Josef Kresta, narozeného v Příboře a zesnulého ve Vítkově. Další údaje neznáme - konečně za spisovatele hovoří nejlépe jeho dílo.

Román „Oběti strojů“ se odehrává u vysokých pecí a v železárnách, avšak umístěn je do anglického prostředí (zřejmě tak autor učinil z opatrnosti, zejména pokud byl opravdu ve státní službě). Neklade si vysoké umělecké cíle, jde mu o vhodnou, dobře zamýšlenou lidovou četbu. Druhá kniha „Ocúny hald“ s upřesňujícím podtitulem „Brennpartie“ je románová reportáž ze života ztroskotanců na ostravské struskové haldě. Obsahově pro nezavěšenou veřejnost až dokumentárně objevná. Klade si i při použití ostravského žargonu vyšší umělecké nároky a působí také přesvědčivěji. Zejména tato druhá Borova kniha stojí i s některými výhradami za přečtení. Kreslí obraz života dnes možná až exotického, nicméně pravdivého.

Tolik ukázka z knížky Oldřicha Šuleře „Laskavé podobizny“ a konec mého detektivního pátrání po předchůdcích „Ostravaka Ostravskeho“.

Jako důkaz, že ostravština se používala už dříve malá ukázka z knihy „Ocúny hald“:

„Čil aby to dopověděl o tym městě“, pokračoval Ferda. „Vlezu vam do jednej putyky a slyším podivnu písničku o ostravských chacharech. Spivali to echt chachaři, tak sem se temu nĕpodivil. Enem tak ze špasu ptam se jednoho chlapa, gdo tu písničku složil a un mi na to, že pry jakysi lepši člověk. Pry se ta písnička spiva v kafehauzach, aji v barach, co tam chod'a sami břuchači. No, a dyž se oni za to meno chachar nĕstyd'a, nĕmusimy se stydĕt ani my.“

Aslovo závěrečné: V měsíci dubnu se konal křest nové

knížky Oldřicha Šuleře „Laskavé medailony“, jejíž obsahem jsou zapomínání a zapomenutí literáti ze severní Moravy a Slezka, z Valašska a Hané. Jde o pokračování knihy

„Laskavé podobizny“. Kniha vyšla v nakladatelství Repronis.

Pavla Pešatová,
za laskavé spolupráce s Oldřichem Šuleřem

Umíme poradit! Můžete konzultovat všechny vaše problémy, týkající se pojistných smluv. Finanční poradce vám dokáže analýzou všech vašich smluv sdělit, zda-li vaše uzavřené smlouvy jsou efektivní, zda-li některé pojištění neplatíte zbytečně.

! PENZIJNÍ PŘIPOJIŠTĚNÍ - Víte že:

- na penzijní připojištění přispívá stát a to až 1800 Kč/ročně?
- lze z penzijního připojištění vyčerpat bez jakýchkoliv postihů až 50% naspořených peněz?
- existuje penzijní fond, kde můžete vkládat a vybírat mimořádné vklady?

! STAVEBNÍ SPOŘENÍ - Víte že:

- můžete mít více smluv na stavební spoření?
- ještě můžete navýšit cílovou částku u starých smluv se zachováním státní podpory 25% ?

! MAJETKOVÉ POJIŠTĚNÍ

Neplatíte některá rizika zbytečně (povodeň, záplava)? Víte kolik vám pojišťovna vyplatí v případě škody? Je vaše spoluúčast přiměřená?

! INVESTICE - garantovaný úrok

Na požádání bezplatně prověříme vaši smlouvu. Připravíme vám dle vašich návrhů a přání nabídku! Společnost senior, Na Jízdárně 18, Ostrava 1 (za Krajským úřadem), 1. patro číslo dveří 34 Každou středu od 14 do 16 hod.

E-mail: pojisteni@seniortip.cz
tel.: 775 220 067; 775 220 068

Kulturní metropole Evropy

Myšlenka každoročního vyhlašování kulturní metropole Evropy vznikla na půdě Evropské komise v roce 1985; její autorkou byla řecká ministryně kultury Melina Merkuriová.

Prvním městem kultury se v roce 1985 staly Atény, od té doby si tento titul vyzkoušela celá řada dalších metropolí. Kulturní metropole Evropy se určují od roku 1985 a nejruznějšími akcemi mají přispět ke sblížování lidí na kontinentě. Letos tuto roli přijal Lucemburk (o něm jsme psali v minulém čísle) a rumunské Sibiu. Kulturní akce spojené s titulem "Evropské hlavní město kultury" se konají po celý rok. Divadlo, hudba, tanec, literatura, výstavy i vizuální představení - to vše je na programu.

Sibiu -

"Město kultury - město kultur" - toto heslo provází město po celý letošní rok. Není to náhodné označení, protože oblast je domovem nejpočetnější německé komunity v zemi, a žije tu také významná maďarská menšina. I když 95 procent obyvatel jsou Rumuni, existence všech tří vlivů, společně s dalšími menšinami Rómů, Slováků či Ukrajinců vtiskují tomuto regionu dynamiku, kterou lze najít málokde. Uprostřed venkovského Rumunska je město tak trochu zvláštní, protože směřuje přímo do budoucnosti. Sibiu se doslova mění před očima a je tak symbolicky v začátku členství Rumunska v EU i tváří evropské kultury.

Sibiu je velmi staré a velmi pěkné město. Za prohlídku stojí zbytky opevnění, hlavní náměstí Piata Mare s radniční věží a Bruken-thalovým palácem a další památky.

Poblíž paláce se nachází mohutný evangelický chrám z roku 1520. Za shlédnutí stojí rovněž pravoslavný chrám i elegantní komplex okolo náměstí Piata Mica s železným mostem, Lhářovým mostem, tržnicí, schodišti, věžemi a přilehlými malebnými uličkami.

Sibiu je známé také pod německým názvem Hermannstadt. Nachází se uprostřed tajemných transylvánských hor, v srdci Rumunska. Město vzniklo před několika stoletími. Navštívíte-li je nebudete věřit vlastním očím. Pěkné domky s nápaditými fasádami a barevnými okenicemi, stavěné ve spořádaných čtvrcích u hlavní ulice, nemají nic z rumunského charakteru. Jako v Sasku, napadne vás nejspíš. Ještě jednou protřete oči, podíváte se do mapy, ale nic podezřelého neobjevíte. Vše sedí. Opravdu stojíte v centrální části Rumunska, v Sedmihradsku - zastarale Ardealu - "země za lesem".

Záhadu nápadného nesouladu s okolní balkánskou krajinou odhalíte, až když nahlédnete do turistických průvodců anebo zapředete rozhovor s místními obyvateli. Zjistíte, že jste se ocitli v srdci území, které po staletí formovali šťastní Němci.

Vytvořili zde svěbytnou kulturu s typickým, nezaměnitelným architektonickým stylem. V okolí měst Brašov, Sibiu a Sighisoara postavili na dvě stovky unikátních opevněných kostelů - tyto transylvánské vesnice s jejich jedinečnými stavbami se v roce 1993 ocitly na seznamu světového dědictví UNESCO.

Němce do Rumunska pozval ve dvanáctém století maďarský král Géza II. Žádal je, aby strategickou oblast ležící na starodávných obchodních stezkách zkolonizovali. A oni stavěli města, zemědělské usedlosti, kultivovali půdu.

Opakované tatarské a později turecké nájezdy Němce přinutily ke stavbě důmyslných opevnění. Vysokými zdmi však neobháněli celé vesnice, ale pouze kostely, které už samy o sobě vypadají jako pevnosti. Zpravidla stojí na návrších, kostelní věže mají ochoz, několik bašt. A nejen to. Aby se románské a raně gotické kostely mohly stát bezpečným útočištěm vesničanů před nájezdníky, musely mít dostatek skladišť a spížíren pro uložení potravin nutných k přežití obléhání.

Ostrava, město neřestí

(2.4. do 30.6.2007)

je název výstavy, která do konce června potrvá v Ostravském muzeu. Ohlédnutí za málo počestným životem Ostravanů začíná na počátku předminulého století a končí přibližně o sto let později. Některé věcné exponáty však připomínají místní historii hříchu až do roku 1948.

Návštěvník prochází expozicí jakoby proti proudu příběhů. Začíná na policejní stanici a pokračuje přes výčep a hráček doupě do pokojíku, který spíš než útulek hampejznice vyvolá představu pelíšku měšťanky, která o sebe ráda pečuje a nosí čisté krajkové prádélko. Jen ošoustané kanapíčko připomíná, že si Ostraváci uměli užívat jako kanci. Drsnou skutečnost, o níž Ostravský deník z roku 1908 konstatoval, že každá druhá hospoda v Ostravě platí za bordel, muzejníci velmi zjemnili. Za neřestnou minulostí se ohlížejí s nadhledem a tolerancí. Součástí výstavy jsou také ukázky z dobového tisku, v němž figurují konkrétní protagonistky, jakou byla například šlapka zvaná Krásná Tereza Obralová. Zda byla Ostrava v minulosti nemravnější, než je dnes, lze z expozice těžko posoudit.

Mezinárodní hudební festival Janáčkův máj

navštívilo v roce 2006 rekordních více než sedm tisíc posluchačů. Letošní 32.ročník, konaný pod záštitou primátora města Ostravy, začal v pondělí 21. května a trval do pátku 8. června. Hostovali v něm vynikající orchestry v čele s Národním symfonickým orchestrem polského rozhlasu. Z českých orchestrů to byla především Česká filharmonie, Filharmonie Brno, Komorní filharmonie Pardubice, Filharmonie B. Martinů Zlín. Svůj um tradičně ukázala také Janáčkova filharmonie Ostrava i Pražští symfonikové - orchestr FOK. Na Janáčkově máji nechyběl jazzový víkend a festival tradičně zavítal na Slezskoostavský hrad.

Frýdlantská Galerie

uměleckého smaltu a litiny vystavila v květnu obrazy valašskomeziříčské malířky a umělecké historičky Aleny Podzemné. Poučena vlastní praxí i studiem, vytvořila si malířka osobitý výtvarný projev se základy v realitě. Ztvárňuje motivy ze svých cest, zejména z chorvatského pobřeží, ale také z Valašského Meziříčí a dalších krajin. Překvapením pro návštěvníky frýdlantské galerie byly autorčiny volné inspirace gotickou šablonovou malbou. Dnes již dávno zapomenutá technika, která se přes různé použití „patron“ objevuje vzácně ještě v minulém století při malbách pokojů, inspirovala malířku k pokusům znovu oživit a moderně rozvinout její podoby. Použité výtvarné postupy připomínají práci smaltérů, jak ji můžeme pozorovat třeba v průběhu frýdlantských mezinárodních sympozii.

Folklorní soubor Hurčánek,

který v Palkovicích působí už sedm let, nemůže chybět na žádné obecní sešlosti. Na vystoupení nadšených dětí se vždy přijde podívat celá vesnice. „Byl to nápad bývalého starosty Hušky, který hledal a našel nějaké obětavce, co by se podobné aktivitě věnovali,“ vzpomíná učitelka Miroslava Kubalová, která pomáhá s organizací a tréninkem menších dětí. Svérázný bývalý starosta František Huška, kterého všichni znají, jak rázuje po obci o holi, v triku s nápisem Běh Teryho Foxe a v pumpkách, tak položil jeden z důležitých kamínků současného života Palkovic. Jako správný patriot tenkrát provokoval, že v Palkovicích roste budoucí Valašský Vojvoda a Valášek dohromady, což jsou tradiční folklorní chlouby sousedních Kozlovic. K těm má Hurčánek, pravda, ještě daleko, ale radosti dokáže rozdávat úplně stejně. Loni byl Hurčánek v Polsku a na Slovensku, letos jedou na festival do Bulharska, ovšem chystají se pilně i na přehlídky na Hukvaldy a do Brna.

Umělecký zájezd

do země vycházejícího slunce absolvovala v dubnu Janáčkova filharmonie Ostrava. Stejně jako při poslední cestě do Japonska před čtyřmi lety dirigoval orchestr Petr Vronský. „Koncertovali a bydleli jsme vlastně jen v Tokiu,“ říká dirigent. „Hráli jsme vždy Dvořákovu Novosvětskou a doprovázeli jsme japonskou klavíristku Tuniko. Hráli jsme ve vyprodaných, akusticky vynikajících sálech, vždy s bouřlivě vřelým přijetím.“

Květnové oslavy čtyřiceti let existence dětského pěveckého sboru Ondrášek v Novém Jičíně vyvrcholily koncertem, v němž si společně zazpívali i mnozí bývalí členové sboru. Nádvořím Žerotínského zámku se tak nesl čtyř set hlasů chór. Pod vedením současného sbormistra Josefa Zajíčka se Ondrášek pouští i do neobvyklých projektů, zpíval už například s Martou Kubišovou nebo s Jurou Pavlicou a jeho Hradišťanem. V posledních letech zpíval Ondrášek také po celé Evropě, v Japonsku i v Jižní Africe. Mnohá přátelství pojí novojičínské zpěvačky rovněž se sbory tuzemskými, které se dokonce pravidelně utkávají v Novém Jičíně o vavříny v celostátní pěvecké soutěži.

Zámek N. Jičín

Sto let uplyne letos v září od chvíle, kdy se začalo hrát divadlo v budově dnešního Divadla Antonína Dvořáka. Asi nejlepší způsob, jak oslavit narozeniny divadelní budovy je - hrát v ní divadlo. Právě tento způsob zvolilo Národní divadlo moravskoslezské. Také proto, že divadlo bylo původně německé, přistoupilo vedení ostravské opery k realizaci mimořádného počínu v koprodukcí s Bádenským státním divadlem v Karlsruhe. Stoletému výročí byla věnována opera Cyrano de Bergerac. Dílo italského skladatele Franca Alfana (1875-1954) bylo poprvé v dubnu uvedeno nejen v tomto divadle, ale na českém jevišti vůbec. Přestože opera měla premiéru již počátkem roku 1936, u nás nebyla dosud nikdy uvedena. Vážnost koprodukčního projektu potvrdila záštita, kterou nad inscenací převzali německý velvyslanec Helmut Elfenkämper, francouzský velvyslanec Charles Fries i primátor Ostravy Petr Kajnar.

Seniorky při prohlídce interiérů divadla Antonína Dvořáka v Ostravě

První studiovou nahrávkou svého repertoáru na CD se může chlubit kopřivnický dixiland trumpetisty Stanislava Dětského. Toto jarní CD je už druhým digitálním nosičem v diskografii Stanley's Dixie Street Bandu. Tím prvním bylo DVD se záznamem živého koncertu v lázních Klimkovice. „*Původně jsme uvažovali, že na CD vydáme živý záznam našeho koncertu v ostravském klubu Parník, ten se ale nešťastnou náhodou nezdařil, a tak jsme nahrávku pořídili ve studiu Českého rozhlasu,*“ říká kapelník Dětský. Na stříbrný kotouček se vešlo zhruba tři čtvrtě hodiny muziky. O tom, zda se nahrávka objeví v nějaké distribuční síti, zatím kapela pouze jedná a CD je možné získat pouze na koncertech. V květnu se Stanley's Dixie Street Band nalodil na výletní loď, aby absolvoval cestu řadou zemí Evropy.

Celé Česko čte dětem je projekt, který se v České republice velmi úspěšně rozjíždí. V Ostravě jej zahájila předčítáním v Domě knihy Librex náměstkyně hejtmana Moravsko-slezského kraje Jaroslava Wenigera. „Čteme dětem denně dvacet minut, aby se z nich stali moudří a šťastní lidé“ je hlavním mottem projektu. Iniciátorka českého čtení Eva Katrušáková z Českého Těšína říká: „Inspirovala jsem se podobnou akcí probíhající v sousedním Polsku už šestým rokem. Přináší tam úžasné výsledky. Osobně jsem se setkala s autorkou celého nápadu Irenou Kožmiňskou a viděla jsem, jak obětavě a oddaně to dělá. Je to skvělý příklad.“ Původní myšlenka však pochází z USA. Je zřejmé, že hlasité čtení rozvíjí dětem vyjadřovací schopnosti, jazykové znalosti a paměť i představivost, učí je také myslet. Navíc upevňuje pouto mezi rodiči a dětmi a podílí se na emocionálním rozvoji ratolesti. Pravidelné trávení času s dítětem při čtení v průběhu dne se stává rituálem a přinese své ovoce.

Setkání s Járou Cimrmanem připravil Dům kultury města Ostravy ve spolupráci s divadelními agenturami MB a Echo. Ostrava přivítala své oblíbené "cimrmány" v květnu již po padesáté. Divadlo Járy Cimrmana u příležitosti své 40. jubilejní sezóny uvedlo čtyři tituly her ze svého repertoáru. Zároveň s festivalem si návštěvníci mohli prohlédnout výstavu Stopý Járy Cimrmana.

Ředitelství Muzea Těšínska se opakovaně stěhuje do provizorních prostor. Od podzimu loňského roku sídlí v čtyřposchoďové budově bývalé speciální školy na ulici Pražské č. 14/3 v Českém Těšině. Budova patří kraji, který je zároveň zřizovatelem muzea. Kraj vlastní i bývalé reprezentativní sídlo muzea na Hlavní třídě č. 15, kam se ale zatím nemůže muzeum vrátit kvůli nedokončené rekonstrukci objektu. Ta byla před časem pozastavena, než se vyřeší spoluvlastnické vztahy, uvedl ředitel Muzea Těšínska Zbyšek Ondřeka: „Do objektu na Hlavní třídě bychom se mohli přestěhovat do čtyř až pěti let. Dva roky potrvá, než budou hotovy veškeré právní kroky. Na dokončení rekonstrukce naší hlavní muzejní budovy pak budeme potřebovat zhruba další dva až tři roky a také asi pětasedmdesát milionů korun. Ty můžeme získat z evropských a jiných dotačních fondů.“

↓ NAŠE TIPY ↓

Muzeum Novojičinska

3. 4. - 31. 7. 2007

René Habl, Marius Kotrba - Obrazy a sochy

Společná výstava dvou výtvarných umělců. Refektář Muzea v Příboře

17. 4. - 5. 8. 2007

ZKAMENĚLINY - ARCHIV ŽIVOTA

Výstava věnovaná 140. výročí narození MUDr. a RNDr. h. c. Mořice Remeše. Rytířský sál Žerotínského zámku v Novém Jičíně.

Muzeum Beskyd Frýdek- Místek

29. 4. - 16. 9. 2007

Křídla nad Mošnovem

Výstava je zaměřena na dva letecké útvary, které po řadu let působily z letiště Ostrava-Mošnov. Jsou to 1. dopravní výsadkový letecký pluk a 8. stíhací letecký pluk.

Městské muzeum Krnov

16. 7. 2007 - 22. 8. 2007

Zdeněk Šupák - "gobelíny"

Hrubý a Nízký Jeseník - výstava prací absolventa Textilní školy v Krnově.

Muzeum Těšínska

23. 6. 2007

Letní slunovrat

Archeopark v Chotěbuzi-Podoboře

- oživení hradiště v podání skupin věnujících se ranému středověku
- výroba keramiky, textilní práce, středověká kuchyně s ochutnávkou, oslava slunovratu, ukázky boje a výcviku vojska

GVU v Ostravě

ASAMBLÁŽE A GRAFIKY 60. LET

15. 5. - 4. 8. 2007

Dům umění horní sál

Eduard Ovčáček vstoupil do českého výtvarného umění koncem 50. let minulého století. Na počátku 60. let se stává jedním z nejviditelnějších představitelů strukturálního symbolismu u nás. V roce 1963 absolvoval bratislavská studia na Vysoké škole výtvarných umění. S M. Urbáskem zde uspořádali cyklus Konfrontací - výstav, které korespondovaly s expozicemi identického názvu, odehrávajícími se ve stejném období v Praze.

Jako autor o sobě dal nejvíc vědět v období následujícím, kdy byl vnímán nejen domácí výtvarnou scénou, ale i zahraniční, jako představitel lettrismu - výtvarné tvorby, která pracuje s prvky písmového znaku. Experimentuje se skládáním a rozkladem hlásek a slov, čímž ve svém díle uplatňuje zcela novou sémantiku formou slovních hříček a her. V jeho tvorbě se objevuje typologie písmen, od kaligrafických znaků, až po nám známou latinku. Motiv písma se tak u něj stává hlavním výtvarným fenoménem, uplatňovaným nejen v grafických listech, ale i v tzv. propalovaných kolážích. Od r. 1968 se jako jeden z prvních v historii českého výtvarného umění začal věnovat sitotisku. Serigrafie se stala jeho doménou i na poli pedagogickém - na katedře Pedagogické tvorby Ostravské univerzity pořádá od roku 1997 serigrafické workshopy, a vytvořil zde fungující a zcela svébytné serigrafické centrum.

Abri-Form Abri-San

...myslíme na Vaše pohodlí

**Air
Plus
Premium**

Abri-San ►

- Prodyšný povrch Air Plus pro minimalizaci rizika podráždění pokožky, zvýšení pohodlí a snížení nákladů na léčbu kožních problémů
- Odour systém minimalizuje vznik nepříjemného zápachu
- Unikátní Top-Dry systém zajišťuje okamžitou absorpci, vysokou bezpečnost a snižuje riziko úniku tekutiny

*odvedou vlhko a umožní
pokožce dýchat...*

www.abena.cz

ZDRAVÍ, RELAXACE

Víte co je „Nordic walking“?

Měli jsme přítele, který už bohužel není mezi námi. Ten byl přesvědčen, že člověku není shůry dáno, aby plaval. Plavání považoval za nepřírozené, protože zastával názor, že tvorové, kteří jsou předurčeni plavat, musejí mít mezi prsty plovací blánu. Nebyl to žádný hlupák, až do normalizace byl úspěšným a oblíbeným redaktorem Mikrofora v Českém rozhlasu. Zrovna tak si myslím já, že má-li člověk chodit za pomoci dvou holí, (nemám na mysli nutnost hole po úrazu, bílou hůl slepce, a tak podobně) měl by se s holemi na rukou narodit.

Musela jsem si na toto vše vzpomenout, když jsme se s přítelkyněmi, se kterými pracujeme jako dobrovolné pomocnice v domově pro seniory u nás v městečku, domluvíly, že si vyzkoušíme na seznamovacím kurzu „Aktivní senioři“, který pořádala organizace akcí pro seniory, ten všude tolik propagovaný „Nordic walking“.

Už zpočátku jsme k tomu nepřistupovaly s dostatečnou vážností, to přiznávám. V holandštině se totiž dá snadno udělat z anglického „walking“ holandské „zwalken“, což znamená potácet se. Říkaly jsme tedy všude, že se jdeme učit potácet.

Sraz byl na velkém parkovišti u „našeho“ velkého městského lesa, kam se chodíme s manželem denně docela obyčejně procházet a tajně i sbírat houby. Když jsme tam přišly s děvčaty, uviděly jsme asi dvacet velice vážně se tvářících lidiček, obojího pohlaví a byly přivítány mistrem trenérem, na této „clinic“, jak on sám lekci nazýval. Výraz „clinic“ nám všem pochopitelně zavánělo nemocnicí, jak jsme se později dohodli. Přestože jsme holky na svůj věk dost zdravé, začalo nám být lehce nedobře.

Mistr v nordic walking, čili chození s holemi, se představil jako Henk a sdělil, asi aby nás uklidnil, že je zároveň fyzioterapeutem. Dostavil se opravdu trochu uklidňující pocit, o fyzioterapeutech jsme už často slyšely a též se, na doporučení lékaře, ocitly v jejich rukou. Bude nás v případě nutnosti různě lámat a masírovat na místě?

Ještě víc nás zneklidnilo, když jen tak mimochodem oznámil, že má s sebou v ruksáčku reanimovací aparát. I reanimace bude možná třeba? Znepokojeně jsme se po sobě podívaly. Co nás to čeká?

Jaká podivná nebezpečí?

No, v nejhorším můžeme zahodit hole a rychle zmizet v houští, však se říká, kdo uteče vyhraje...

Pak jsme si musely vyzkoušet, jak zacházet s těmi klacky, zvanými prý *poles*, což mne překvapilo, až do onoho okamžiku jsem byla přesvědčena, že to jsou obyčejné lyžařské hole. „Kdo z vás má už nějaké zkušenosti?“ Nikdo se nehlásil, jenom několik lidiček, zřejmě intelektuálů oznámilo, že už o tom hodně četli. Já jsem se po chvílce přiznala, že něco podobného znám z lyžování, zejména z běhu na lyžích.

Dostalo se mi poučení, že to je něco docela jiného. Ostatní účastníci mezitím bojovali s poutky na *poles*. Když bylo konečně vše upraveno a my asi čtvrt hodiny podle pokynů trenéra mávali rukama na místě, vydali jsme se na cestu. „Hele, jak je tu krásně“ řekl jeden z účastníků a ukazoval na okolo kvetoucí vřes. Ale mistr zkušební lekce clinic, pro krásu kolem neměl oči, pozoroval soustředěně naše kotníky. „Věnujte se chůzi a hlavně pohybu rukou!“ Šel hodnou chvíli za mnou a najednou povídá: „Jdeš nestabilně.“ To měl pravdu, sem tam se mi tak zvaně zvrtně noha, ale tak chodím skoro celý život, i na vysokých podpatcích po Praze jsem tak chodila, do tramvaje naskakovala (tenkrát to ještě šlo), ale neměla s tím nikdy žádné větší problémy. Tak co bude? „Musíš navštívit podologa.“ „Jdi i s tvým podologem někam“, říkám si tiše. Přítelkyně Viviane na mne dělala za jeho zády obličej, ale pak se k trenérovi zrádně přidala a povídá: „Já jí to taky už dávno říkám, že k němu má jít, ale ona na mne nedá“. Přitom se ke mně ta falešnice rychle přitočila a zašeptala mi do ucha: „Kdo je to, ksakru, podolog?“ Mně taky hned nenapadlo, čím se takový podolog živí. Ale to už mistr trenér ochotně vysvětluje, že podolog je specialista, který odborně změní naše nohy a udělá nám na míru vložky do bot. Viviane hned řikala, že si teda určitě nechá udělat od něj vložky i do svých Prada bot.

Ted' zase pro změnu mistr trenér nevěděl, co je to Prada. Sláva, mohly jsme poučovat zase my. To jsou přece velice drahé italské boty, vznešené, takové, které by nějaké vložky od nějakého podologa vůbec nesnesly. Já sama jsem vlastně také dlouho nevěděla, že nějaké boty Prada existují. High society. Nebo takové Manolo Blahnik boty. To je zase jiný, strašlivě drahý návrhář, jak asi tušíte po otci českého původu a po matce Španěl. Narodil se jim roku 1942 na Kanárských ostrovech a jeho boty jsou jedny z nejkrásnějších na světě. Zkuste mu do nich dávat podologické vložky.

Pilně jsme se tedy asi hodinu a půl potácely po lese, zapichovaly hole do země a zase je vytahovaly, vláčely je za sebou (to se nesmělo), hihňaly se a breptaly, což se sice smělo, ale nerado se to vidělo, jak jsme si všimly. Vůbec se to musí provádět s velkou vážností, to severské potácení, skoro nám to připadalo jako nějaká dost těžká práce.

Protože jsme po celou dobu zlobily a vyprávěly si různé nesmysly, jakož se i dost smály, až se nám masivně uvolňoval pro lidskou psýchu tak zdravý serotonin, bylo to vcelku zdravé, zábavné, ba poučné dopoledne. Nejhezčí ale bylo, když jsme se konečně zbavily těch zatracených *poles*, a po rozžehnutí se s trenérem skončily v hospůdce, které se tady říká Café. Byly jsme celé vyhladovělé. Sem s kafem a dorthy, s pivem, vínem, různými snacks a s pomfrity s majonézou.

Jenže ted' nevím, jak dál. Manžel hned zpočátku kategoricky odmítl, když jsem ho zvala, aby se kurzu zúčastnil také. „Na blbiny nemám čas“, odseknul mi tento jinak velmi vlídný muž. V zájmu zachování klidu a míru v domácnosti asi zůstaneme u obyčejných procházek. To si jen my dva hezky jdeme, povídáme si a je nám dobře a nemusíme sebou tahat nějaké hole. Ale už vím, jak na to: počkáme, až v Holandsku napadne sníh.

Věra Pokorná, Nizozemsko

Léto v pohybu - aneb do knihovny s vnučaty nebo bez

V červenci zahajují tři porubské pobočky Knihovny města Ostravy projekt „Duhový rok“. Co Vám nabízí? Jednak dvě pásma pravidelných letních tvůrčích dílen, kde si můžete vyzkoušet nejrůznější výtvarné techniky. Jde o „Léto v pohybu“ v bezbariérové pobočce Podroužkova 1663 a „Jižní Amerikou křížem krážem“ v pobočce L. Poděště 1970. Všechny výtvarné dílny probíhají pod vedením proškolených pracovníků knihoven a jsou otevřeny jak seniorům, tak dětem zůstávajícím i během letních prázdnin ve městě.

Na podzim jsou pak v další bezbariérové pobočce Vietnamská 1541 připraveny pod názvem „Kdo je kdo?“ besedy se zajímavými osobnostmi propojené se soutěží, kvízy, anketami a především exkurzemi do ostravského divadla a tiskárny. Na veškeré akce je vstup zdarma.

Bližší informace o všech připravovaných akcích se můžete dovědět z bezplatného Občasníku Knihovny města Ostravy, který je v tištěné podobě k dostání ve kterékoli knihovně nebo na www.kmo.cz. Těšíme se na vás!

Harmonogram „Duhového roku“ Červenec 2007 - „Léto v pohybu“

- Cinglárka od moře - tvůrčí dílna, závěsný mobil z drobných věcí (mušlíčky, kamínky, korek, pírká, dřívka, zvířátka z mechové gumy)
- Plavidla až na kraj světa - výtvarná dílna, vory z rákosových stonků, lýka, korku a látky (fixy na textil)

Tvůrčí dílna

„Jižní Amerikou křížem krážem“:

- Po stopách Aztéků a Inků: tvůrčí dílna, vyrábíme Ponča a čelenky z barevného krepového papíru (textilní váčky, textilní barvy)
- Po stopách Aztéků a Inků: téma keramika Močků (keraplast, barvy na keramiku, štětce); inspirace z Náprstkova muzea v Praze
- Zvířata Jižní Ameriky I.: zábavný kviz pro děti; soutěžní herní odpoledne

Srpen 2007 - „Léto v pohybu“

- Hrníčková olympiáda - hrníčky s obrázky olympijských disciplín (barvy na porcelán)
- Šnek v pohybu - výroba šneků z keramických květináčků, tvrdých barevných papírů, korálků a lýka (akrylové barvy)
- „Jižní Amerikou křížem krážem“:
- Po stopách Aztéků a Inků: tvůrčí dílna, téma - aztécké ozdoby a šperky z drátků a korálků
- Po stopách Aztéků a Inků: výtvarná dílna, téma výroba masek po vzoru náčelníka Pacala; technika kaširování (lepidlo na tapety)
- Zvířata Jižní Ameriky II.: zábavný kviz pro děti; soutěžní herní odpoledne
- Výlet do ZOO: opravdové setkání se zvířaty Jižní Ameriky; pro finalisty soutěžních kvízů

Mgr. Irena Václavíková

Máte zájem o internet?

Ministerstvo informatiky ČR nepokračuje v roce 2007 v Národním programu počítačové gramotnosti, ani nevyhlásilo dotační tituly na podporu nestátních neziskových organizací. Proto se zmenšila nabídka vhodných příležitostí ke školení v počítačové gramotnosti zejména pro seniory a lidi se zdravotním postižením. Na znevýhodněné skupiny se orientují granty Evropského sociálního fondu, ale ty jsou zpravidla určeny jen menšímu množství účastníků.

Senioři v učebně

Jedním z nejrozsáhlejších projektů, zaměřených na školení seniorů, je Školíčka internetu pro seniory nadačního fondu Elpida. Působí ve dvanácti měsících republiky (i v kraji Moravskoslezském) a vyškolila již

více než 8200 seniorů. Že je internet médium budoucnosti, to dokladuje i výzkumné šetření společnosti Markent. Podle něj nyní pracuje s internetem v ČR 47% dospělé populace, zatímco vloni to bylo 41%. Příznivě se ve srovnání s minulostí mění také podíl častých uživatelů, který se z loňských 73 zvýšil na 81%. Podíl domácností vybavených internetem se pak zvýšil ze dvou procent v roce 1997 na současných 46.

FOTO: Už třetím rokem slouží seniorům počítačová učebna v Domě kultury města Ostravy, kterou vybudovalo a provozuje občanské sdružení Společnost senior.

Počítače? Internet? To nikdy nepochopím!

Není lehké se vyrovnat s novými poznatky a informačními technologiemi. Vede to však k rozvíjení tvůrčích schopností a přispívá k zvládnutí nároků moderní společnosti.

Důležité a také potřebné je rozvíjení vzdělávání občanů všech věkových kategorií.

Že je tento problém zvládnutelný dokazují seniorské internetové stránky www.seniortip.cz

Nabídka kurzu výuky práce na PC

nejen pro seniory a osoby se zdravotním postižením

Z široké nabídky to jsou např.:

Základy práce na PC - Operační systém Windows:

princip a struktura, manipulace se soubory, ovládání PC
Délka kurzu: 10 vyučovacích hodin (5 týdnů po 2 hod.)

Cena kurzu: 300 Kč

Všichni zúčastnění mají k dispozici bezplatnou poradnu a konzultační pomoc.

Nabídka dalších kurzů

Uživatelské programy: Word, Excel, Power Point, Internet a elektronická pošta a další...

Inf. tel. č.: 606 411 643, 603 930 321, 732 344 014

Důl Hlubina

155 let od založení dolu, 150 let od první těžby

Důl založil průmyslník Salomon Mayer Rothschild v roce 1852. Při hornické činnosti na dolech Karolina a Šalomoun se zjistilo, že uhelné sloje jsou vyvinuty směrem k Vítkovicím. Proto v roce 1851 byly provedeny dva vyhledávací vrty. Na základě výsledku byl založen nový důl pod názvem Tiefbauschacht (Důl Hlubina). První těžba z otvřek byla vytěžena jámou v roce 1857, pravidelná těžba uhlí začala v roce 1867.

Mezi dolem Hlubina a vysokými pecemi Vítkovických železáren byla vybudována koksovna. Tím vznikl ojedinělý komplex od těžby uhlí, přes úpravnu, výrobu koksu až k výrobě surového železa. Dnes je tento průmyslový komplex Národní kulturní památkou ČR a usiluje o zapsání do Seznamu UNESCO. Veřejností je tento komplex pojmenován „Ostravské Hradčany“.

Pro dělníky byla postavena v letech 1866 až 1873, v těsném sousedství dolu, dělnická kolonie, kde bylo 47 domků, každý se čtyřmi byty. Současně se v okolí dolu vystavěly úřednické domy pro důlní techniky a administrativní pracovníky.

V květnu 1921 byl proveden slavnostní výkop pro novou moderní těžní jámu č.2, která měla v průměru 6,1 metru. V září 1924 jáma dosáhla hloubku 437 m. Byl instalován unikátní parní těžní stroj o výkonu 3200 kW, výrobek a chloubka Vítkovických železáren, v té době největší ve střední Evropě. Měl vrtání válců 1200 mm a zdvih 1800 mm. Klece měly čtyři etáže, každá pro dva důlní vozy. Byla postavena ocelová těžní věž vysoká 49,80 m, která je dnes prohlášena za kulturní památku ČR. V listopadu 1931 byl k Dolu Hlubina přiřazen Důl Šalomoun, kterému patřil od roku 1895 i Důl Karolina.

Během okupace se důl Hlubina přejmenoval na Tiefbauschacht. V roce 1943 byl instalován další nový elektrický bubnový těžní stroj s motorem 1500 kW a každá klec měla tři etáže.

Po druhé světové válce byl důl znárodněn a začleněn do národního podniku Ostravsko-karvinské kamenouhelné doly. Dne 17. července 1946 došlo k přejmenování dolu na Důl Bohumil Laušman. Po změně politických poměrů se důl vrátil v únoru 1949 k původnímu názvu Důl Hlubina.

V dubnu 1958 došlo ke sloučení Dolu Hlubina s Dolem Jeremenko v jeden národní podnik.

V letech 1957-1961 se prohloubila výdušná jáma č.1 na konečnou hloubku 796,6 metrů a těžní jáma č.2 na konečnou hloubku 1022,6 metrů. Parní těžní stroj na tuto hloubku již nestačil a proto v roce 1974 byl zrušen a nahrazen elektrickým těžním strojem KOEPE 6008.

V rámci nové organizace v OKR byl Důl Hlubina začleněn k 1. lednu 1987 do důlního podniku OKR Důl Ostrava. Za dobu svého trvání vytěžil důl 47,160 mil.tun koksovatelného uhlí.

Na Dole Hlubina byly dva velké výbuchy, které způsobil metan. V roce 1867 ve sloji Juno zahynulo padesát tři horníků a v roce 1960 ve sloji Flora bylo padesát čtyři mrtvých.

Poslední vůz uhlí se vytěžil 30. června 1992 a je vystaven v Hornickém muzeu.

Těžní věž - ilustrační foto

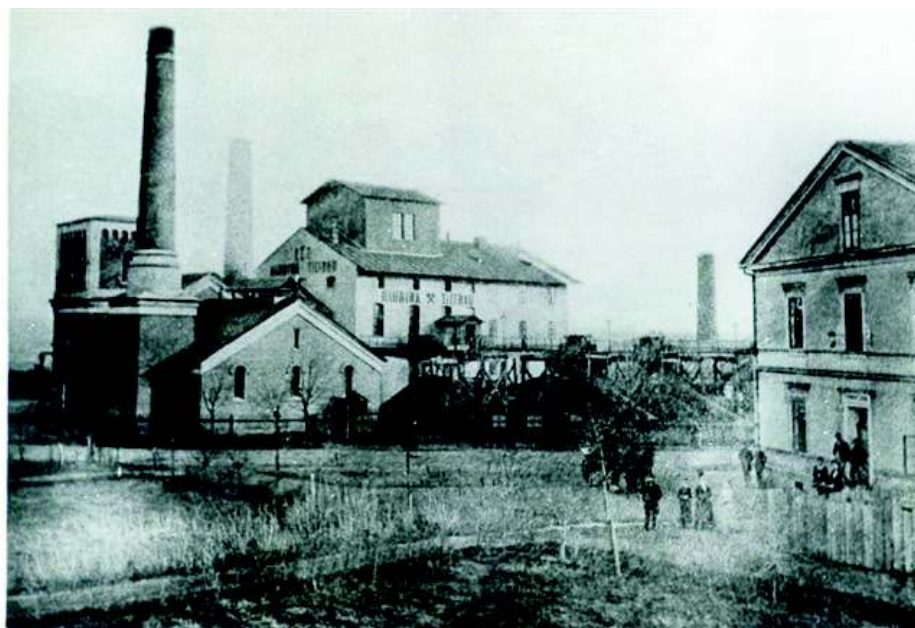
Obě jámy byly zasypány v roce 1996.

V současné době patří Důl Hlubina pod s. p. DIAMO - závod Odra, který nemalými finančními prostředky postupně opravuje jednotlivé povrchové objekty.

V bývalé správní budově je vystavena muzejní sbírka historických dokumentů, fotografií, důlních map a různých předmětů, které se týkají historie Dolu Hlubina.

Pokud bude Důl Hlubina společně s Dolní oblastí VÍTKOVIC a. s. zapsán do Seznamu kulturních památek UNESCO, ještě o něm v budoucnu mnoho uslyšíme.

Vítězslav Hettenberger

Co dělat v případě havárie s únikem nebezpečných látek

Zkušenosti z různých mimořádných událostí ukazují, že neznalost hlavních a rozhodujících zásad chování obyvatelstva může podstatně zvýšit její ničivé následky. Charakteristickým rysem havárie s únikem nebezpečných látek je skutečnost, že přichází náhle a neočekávaně a že postihuje obyvatelstvo zcela nepřipravené.

Přítom k úniku nebezpečných chemických látek může dojít jednak působením člověka, u havárií způsobených přímo ve výrobě, při skladování nebo dopravní nehodě v důsledku přepravy nebezpečné látky, ale i vlivem přírodních účinků, především povodní, silného větru, sesuvů půdy a v poslední době i při teroristických útocích.

K úniku nebezpečných látek tak může dojít prakticky všude. Mimo stacionární zdroje to mohou být i zdroje mobilní, kterými jsou dopravní prostředky přepravující nebezpečné látky po silnicích, železnici, resp. na vodních tocích. Jejich únik nelze také vyloučit z potrubí a ze skládek.

Nejvýznamnějšími nebezpečnými chemickými látkami z hlediska jejich četnosti jsou jednoznačně chlor a čpavek, které se vyskytují ve všech větších městech, kde jsou používány ve vodárnách, zimních stadionech, v zařízeních pro zpracování masa, mlékárnách, nemocnicích apod.

Prvořadou zásadou chování v případě havárie je, že se nepřiblížíme k místu havárie a vyhledáme vhodný úkryt. V místě havárie je koncentrace nebezpečné chemické látky vždy nejvyšší a tedy nejnebezpečnější. Každé přiblížení k místu havárie bez ochrany dýchacích cest má za následek ohrožení zdraví.

Vyhledat vhodný úkryt znamená urychleně se ukryt v nejbližším domě ve vyšších patrech na závětrné straně budovy a pokusit se místnosti utěsnit.

Většina nebezpečných chemických látek je těžší než vzduch, a proto se snadno dostávají do sklepních a přízemních místností. Z toho důvodu je zásadně nesprávné hledat úkryt právě tam. Pokud jsme doma, nikam nevycházíme. Utěsněním oken v místnosti, ale i navlhčenými závěsy a záclonami, zamezíme průniku nebezpečné látky do místnosti.

Dále je nezbytné vypnout veškerou klimatizaci a utěsnit veškeré další větrací otvory.

Při havárii se může stát, že obyvatelé budou muset určitou dobu pobývat v zamořeném prostoru nebo jím projít. V tomto případě je nezbytně nutné chránit dýchací cesty a povrch těla pomocí prostředků individuální ochrany nebo takzvaných improvizovaných prostředků ochrany. Základním principem improvizované ochrany je využití vhodných oděvních součástí, které jsou k dispozici a pomocí kterých je možné chránit dýchací cesty a celý povrch těla.

I když ještě nedošlo ke kontaminaci povrchu těla nebezpečnou látkou, je účelné připravit si zásobu desinfekčních nebo neutralizačních roztoků, případně jen zásobu vody k omývání těla. V případě kontaminace povrchu těla je potřebné se osprchovat nebo omývat zasažená místa na těle a také vyměnit ošacení.

Pokud bylo provedeno varování obyvatelstva sirénami, vždy sledujte regionální vysílání rozhlasu, televize, ale i obecních rozhlasů, ze kterých se dozvíte informace o tom co se stalo a další konkrétní postupy činnosti ohroženého obyvatelstva. Budete-li vyzváni k evakuaci, je třeba si připravit evakuační zavazadlo.

Jednejte klidně a s rozvahou. V žádném případě nepodléhejte panice a zbytečně netelefonujte. Zabráníte tak přetížení telefonních sítí se všemi jeho negativními důsledky. Vyvarujte se větší fyzické námahy, zamezíte tak zvýšení příjmu škodlivé látky do organismu.

Opustit byt lze pouze na pokyn velitele zasahujících složek integrovaného záchranného systému. Nezapomeňte poskytnout pomoc starým a nemocným lidem a lidem neschopným pohybu. Vždy se přesvědčte, zda i sousedé vědí, že mají opustit byt. Pokyny, které jsou záchranáři vydávány, vycházejí z profesionální zkušenosti. Respektujte je tedy s důvěrou, protože vám pomohou při ohrožení únikem nebezpečných látek.

Ing. Josef Brettschneider
HZS Moravskoslezského kraje

Chcete také finančně podpořit vydávání zpravodaje? Kontaktujte tel. číslo 728 466 105

heinzel[®] pulp
BIOCEL PASKOV A.S.

www.katalogtip.cz
KATALOG
tip

Rekord v Poláriu na Čeladné

K zápisu do Guinnessovy knihy rekordů byl poslán ověřený notářský dokument o světovém rekordu psychologa Andrewa Urbiše. Jde o jeho pobyt v Poláriu Beskydského rehabilitačního centra v Čeladné, kde vydržel 8 minut a deset sekund při teplotě mezi mínus 123 a mínus 129 stupni Celsia. Podle dostupných údajů v takovém mrazu vydržel člověk dosud maximálně sedm minut.

Polárium v Čeladné je léčebné zařízení, které se podobá sauně a může v něm být najednou až pět osob. V jeho první místnosti je teplota mínus 60 stupňů Celsia a pacienti zde zůstávají pod dohledem asistenta v zimním oblečení asi jednu minutu. Pak přecházejí do další části, kde je teplota kolem mínus 120 stupňů Celsia. Tady se pacienti pohybují pomalu v kruhu tři minuty, přičemž jsou jen velmi spoře oděni. Muži mají na nohou dřeváky a podkolenky, dále kraťasy z bavlny, rukavice a čelenku, na ústech roušku, a jsou do půl těla nazí. Ženy mají navíc bavlněnou mikinu.

Psycholog léčebného centra Andrew Urbiš se na rekord připravoval více než dva roky. Pobyt v komoře Polária prodlužoval postupně, protože pravidelným tréninkem se organismus mrazu dokáže přizpůsobit. Přesné datum a čas pokusu o rekord bylo vypočítáno podle pražského astrologa Miroslava Brajera na středu 13. prosince ve 13:18.

Jednou z celebrit, které Polárium nedávno navštívily, byl i horolezec Leopold Sulovský. Jak je vidět, před jeho současnou výpravou na K2 ho humor neopouští.

"Veškeré údaje se musely potvrdit a přeložit do angličtiny, takže zápis se teprve nedávno odeslal do Londýna. Doufáme, že rekord bude po procedurálních záležitostech v nejbližším možném termínu zapsán," říká Andrew Urbiš. Před pokusem o rekord si nasadil speciální dietu a vedle meditací si dopřával také vydatný a dlouhý spánek. Nedíval se ani na televizi. "Nesmírně důležitý byl rovněž dietní systém. Vyloučil jsem všechny škroby, které zpomalují metabolismus a konzumoval jsem jen energeticky velice silné potraviny," uvedl.

Extrémní mráz způsobí v těle člověka celou řadu reakcí, které přinášejí překvapivé léčebné výsledky. Teplota tělesného jádra se přitom nemění, velmi rychle se ochladí pouze povrch těla. Tato terapie je účinná při bolestech kloubů, svalů, revmatizmu, hojení zranění, pooperačních ran, chronických i akutních zánětlivých stavů, kožních chorob (jako jsou lupénka a ekzémy), ale i při astmatu a různých alergiích. Za tři roky fungování Polária se o tom přesvědčilo už více než 7000 pacientů. Vedle sportovních a jiných celebrit si tuto metodu zvláště pochvalují také senioři.

(di)

Seniorka za volantem

Pohár, který hned tak někdo mít nemůže, byl k vidění na jarní výstavě Dovolena na Černé louce v Ostravě. Za svoji činnost v průběhu třicetileté historie totiž získal tento pohár ostravský Karavanklub - nejstarší na Moravě a po Hradci Králové druhý nejstarší v republice.

Mezi zakládající členky Karavanklubu Ostrava patří Zdeňka Kunčická, která už najezdila s karavanem přes sto padesát tisíc kilometrů. „S manželem jsme se při řízení střídali, protože auto byl a je můj koníček,“ říká paní Zdeňka, „ale dnes už se raději jenom vozím. Ovšem plánuju přitom trasy a jídelníček.“ Toulavé boty a touha po svobodě nutila karavanisty už v minulém režimu procestovat ve vlastním obydlí nejen republiku, ale i státy v zahraničí. „Naše první dovolená v cizině byla v Turecku,“ vzpomíná nestorka karavanistů. „A pak k tomu přibýlo ještě dalších sedmnáct evropských států, včetně tří návštěv tehdejšího Sovětského svazu. Jenže tenkrát to bylo na takzvaný maršrut, se zákazem fotit a filmovat.“ Dnešní předsedkyně klubu ostravských karavanistů Iva Turzová k tomu dodává: „Člověk v karavanu zažívá maximální volnost a je spjatý s přírodou. Proto myšlenka caravaningu hned tak nezanikne a náš klub je neustále aktivní.“ Její jedenáctiletá dcera Lucie to mimoděk potvrzuje: „Já jsem karavanistkou od narození. Naši mě totiž berou s sebou na všechny cesty.“

Text a foto: Jiří Muladí

FOTO: Tři generace karavanistek to už o něčem vypovídá. A pak, že caravanning je záležitost mužů.

WEB HOSTING

IDEÁLNÍ HOSTING
MÍSTO PRO VAŠE WWW STRÁNKY

DOMÉNY CZ
EU, COM, NET, ORG, ...

» NABÍDNEME VAM TO, CO POTŘEBUJETE

MÍSTO PRO VAŠE WWW STRÁNKY

4 000 MB prostoru

Podpora PHP

Databáze MySQL

Neomezený počet e-mailů

Neomezený počet domén 3. řádu

Antivirová ochrana e-mailů

Antispam pro příchozí e-mailů

www.SvetHostingu.cz

4 000MB místa
jen za 74 Kč
měsíčně

Tísňová péče Dorkas

Základní činností sociální služby Tísňová péče Dorkas (jedno ze středisek Slezské diakonie) je poskytnutí nebo zprostředkování neodkladné pomoci při krizové situaci. Poskytujeme odbornou, individuální a koncepční pomoc prostřednictvím hlasové a elektronické komunikace. Nepřetržitá, časově neomezená služba je určena seniorům a občanům se zdravotním postižením. Napomáháme uživatelům setrvat co nejdéle v domácím prostředí. Od zahájení provozu střediska Tísňové péče Dorkas v listopadu 2003 využilo našich služeb 140 klientů.

Příkladem z praxe je vyřešení krizové situace u naší uživatelky. Akce proběhla takto: v 7.10 hodin ráno zazněla poplachová hláška z Ostravy Poruby, paní leží na zemi, zvrací. Dispečerka volá rychlou záchrannou službu, zároveň telefonicky zjišťuje, zda by sousedka z vedlejšího bytu, která má klíče, mohla za paní zajít a zpřístupnit byt, následně je informována dcera o převozu maminky do Fakultní nemocnice, ve 12 hod. dispečerka zjišťuje stav, dozvídá se, že paní byla přijata na interní oddělení B ve Fakultní nemocnici v Ostravě Porubě. O skutečnosti je informována dcera i sousedka. Po návratu z nemocnice je paní monitorována častěji, co 5 hodin dispečerka paní kontaktuje a sleduje zdravotní stav.

Po celý rok 2006 byl zájem o napojení do systému tísňové péče plynulý. Na základě pravidelných telefonických kontaktů s našimi klienty získáváme informace o pozitivním významu naší služby při prožívání jejich chronického onemocnění, kdy náš zájem a připravenost kdykoliv pomoci okamžitým zásahem velmi příznivě prospívá dobrému psychickému stavu.

Dle statistických údajů jsme průměrně měsíčně klienty kontaktovali z našeho podnětu 150x, tísňové volání zaznělo 175x za měsíc a za celý rok 2006 jsme 17x volali rychlou záchrannou službu. Vstupní poplatek za zavedení do systému tísňové péče činí 1 000,- Kč, měsíčně uživatel hradí 200,- Kč.

Do databáze zájemců se lze nahlásit kdykoliv na telefonním čísle 596 613 513 nebo E-mailem dorkas.ov@slezskadiakonie.cz

Romantická pozvánka na ranč

Ozve-li se z přívěsu či karavanu občasně zařehotání, nemusí to ještě znamenat, že v něm nevázaně dovádějí lidé. Věřte-nevěřte, může v něm být opravdový kůň.

„Kdo chce zvládnout koně, musí především zvládnout sám sebe,“ tvrdí Radim Kuboš, majitel a budovatel westernového ranče nedaleko Kopřivnice. Naprosto přesně ví o čem mluví, protože koně jsou jeho láskou už od malička.

Váš splněný dětský sen se jmenuje Bubla City Ranč. Proč Bubla?

„Takovou přezdívku mi dali kamarádi. Ranč jsme začali stavět na zelené louce v roce 1999 a už tehdy jsem měl v hlavě projekt westernového městečka, které postupně budujeme. Odtud je v názvu City. Provoz tady máme celoroční a když pořádáme například westernové závody, sjedou se asi dvě tisícovky lidí a kolem padesáti koní. Tábor je pak obložen přívěsy a karavany, v nichž cestují i zvířata.“

Jak je dostáváte ven a potom zase dovnitř? Jsou s tím potíže?

„Někteří koně z těchto příbytků na kolečkách vyjdou naprosto samostatně, jiným je zapotřebí pomoci. Ale v žádném případě se k nim člověk nesmí chovat panovačně, jinak se koně bloknu a mohou nastat problémy. Ovšem musím zaklepat na dřevo, dosud jsme při takových manipulacích neměli žádné zranění, snad až na nějaké to šlápnutí na nohu.“

Součástí ranče je i stylová hospoda. Probíhají v ní také stylové kovbojské rvačky?

(Smích) „Tak styloví zase nejsme. Ostatně, kromě otrlých chlapů a westernových jezdců sem chodí i maminky s dětmi, které absolvují hypoterapii pod odborným dohledem. A také senioři. K našim štamgastům patří například Karla Fojtíková, žijící legenda mezi konaři. V sadě svých medailí má zlatou z Polska z pohnutého roku 1968 a titul mistryně republiky z roku 1974. Byla přebornicí v parkurovém skákání.“

Jaká je podle vás povaha westernového jezdce?

„Jsou to správní chlapi, citliví i pevní, prostě džentlmeni. Navíc se mnozí z nich věnují tzv. koňské turistice. Přijedou někam do přírody s koněm v přívěsu, auto odstaví a pak se po okolí projíždějí v koňském sedle.“

Něco takového přece nemůže dělat člověk, který by neměl romantiku v duši.“
(di)

Karla Fojtíková se zná osobně s Bolkem Polívkou a ve stylové hospodě nám ukázala fotografii „ko-zénky“. Bolek ji obdržel jako náhradní za tu, která se mu ve filmu Dědictví oběsila a paní Karla ji dostala na starost.

Váš příběh

V prosincovém čísle našeho časopisu jsme vás informovali o soutěži, kterou vyhlásil Institut komunitního rozvoje Moravskoslezského kraje a občanské sdružení Na louce. Tématem literární soutěže bylo **DĚTSTVÍ**. Nejlepší literární příspěvky vám v této rubrice postupně představíme.

Dětství

Když jsem byl malý, byl jsem tak velký, že jsem ve sportovním kočárku tahal nohy po zemi. Matka se divila, že nepláču jen když zastaví.

Po zemi mě rodiče také vlekli chodbou činžáku, když bombardovali brněnskou Zbrojovku a my jsme nestihli utéci do krytu.

Plakal jsem také, když mě matka podala rudoarmějci, který nás osvobozoval.

Pak jsem se zvolna zvedal od země a plakal stále méně. Ve škole byly zpočátku milé a klidné učitelky-matky, ve vyšších třídách přibývalo učitelů-neurotiků, kteří se přicházeli do školy vyzuřit. Dávali jsme jim k tomu dobrý důvod. Jako trest se používal také škrt kotníky zaťaté pěsti o zátylek. Byl to tzv. „orech“, sečtější tomu říkali „bakšiš“.

Oblíbenou zábavou bylo roztáčení pytlíků se cvičkami nad hlavou s cílem zasáhnout hlavu spolužáka. Byla to velká legrace až do chvíle, kdy jsem zapomněl, že mám v pytlíku nerosty do své sbírky. Spolužáka Kučeru sešivali a nade mnou kroutili hlavou: jak ten slušný kluk mohl...

Rodiče mě netrestali. Když jsem něco provedl, říkala matka otci „proč mu něco neřekneš“ a otec na oplátku matce „proč „TY“ mu něco neřekneš“ a trest zůstal na území nikoho. Když jsme cestou ze školy před sebou kopali školní brašny, viděl nás otec na protějším chodníku. Usmíval se a zdálo se, že nám fandí - v mládí byl fotbalovým brankářem.

Největší pokřik spustila matka, když jsem domů přivedl revizora, který na mně vymáhal pokutu za černou jízdu tramvají. V podstatě mi vyčítala, proč jsem mu neutekl. Fakt je, že polovina toho pokřiku dopadla na revizora, který jak hyena ulovil roztržené dítě.

Traumatem byly hodiny houslí. Učitel na nás hodně křičel a když pořád opakoval, že si ten mastný smyčec máme rovnou namazat špekem, tak to jeden z žáků udělal. Asi to bylo trauma pro oba. To už nevím, protože to už mi rodiče hledali tolerantnějšího učitele. Našli regenschoriho místního kostela, který byl obdivuhodně netečný a jakoby hluboko ponořený do sebe. Určitě to byl filozof a prognostik, který si říkal, že ze mne stejně nic nebude. Což se vyplnilo.

Měl jsem hodného strýce, který se mi velmi věnoval. Po večerech se mnou luštil rébusy a diskutoval o všem možném až do pokročilého večera. Kladl mi různé otázky a když zjistil, že dlouho neodpovídám, tiše se rozloučil s rodiči a matka mne probudila a poslala do postele.

Ve škole bylo loutkové divadlo, kde účinkovali i žáci. Principál Písek nás tvrdě drezíroval. Smát se jsem ho viděl jen jednou, když jsem se před premiérou ptal, kdy už přijdou do první řady ti „Káčees“. Když straničtí funkcionáři přišli, byl jsem už v zákulisí a tahal za niti marionety. Ale později, kamkoliv jsem přišel, tak byli v zákulisí oni a tahali.

Nejcennějším školním časem byly pro nás uhelné prázdniny. Byla to snad jediná přednost centrálního plánování. Zahřívání jsme se na řece Svitavě a proháněli puk z krabičky od globinu. Tehdy také žil naplno náš klukovský klub. Zapisoval jsem naše dobré skutky do velkého archu a byl jsem polním telefonem on-line propojen se svým zástupcem (Kučerou), který bydlel naproti a hlásil mi je.

Po ukončení činnosti našeho dobročinného klubu jsem měl obdivuhodné štěstí na kamarády - gaunery. Jeden ničil telefonní budky, druhý shazoval klobouky neznámým lidem na ulici, třetí měl velmi rozsáhlé erotické vědomosti. Nijak mě to však myslím neovlivnilo ve vývoji, ale ani já jsem tyto malé lotry neovlivňoval. Je to ošklivé, ale já se jim i obdivoval.

Hodně času jsem trávil v úschovně žáků - ve školní družině. V suterénu školy jsme ubíjeli čas stolním tenisem. Kolem stolu běhalo deset kluků, kteří hráli tzv. Ameriku. Taky se hrála desková hra Monopoly. Bylo to jakési prozápadní podzemí, protože i „májovky“, které se tam půjčovaly, vybočovaly z tehdejších kulturních norem.

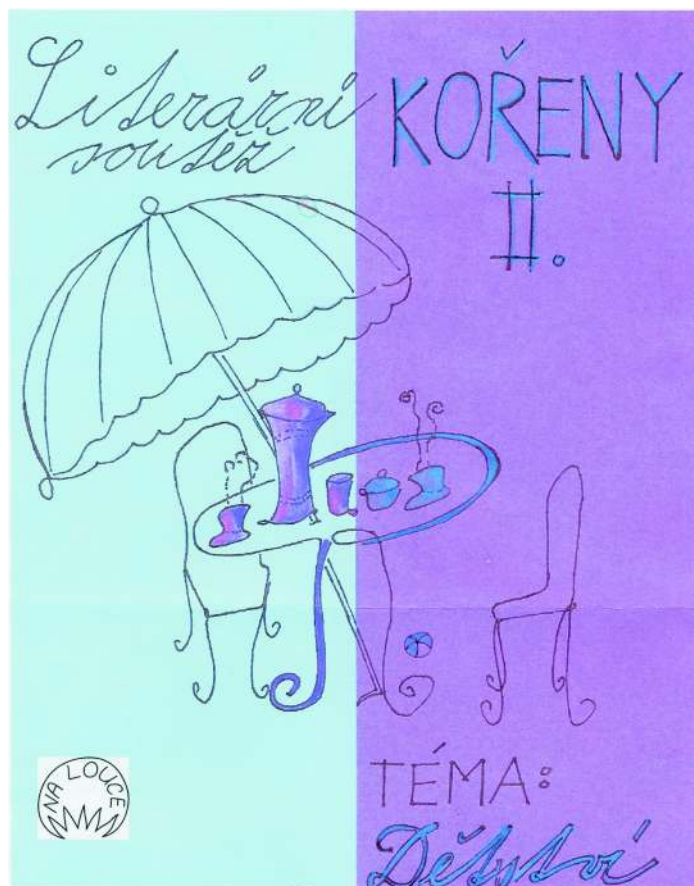
V prvomájových průvodech jsme obdivovali alegorické vozy a urostlé svazáky, kteří nás organizovali. Když rozdali mávátky, stáli před našimi pionýrkami jako symboly zdravé, přitažlivé a vyzývavé budoucnosti. Ta se stala postupně nezdravou, odpudivou a nehybnou přítomností. To už s nimi měly pionýrky děti a nová generace pionýrů se učila úsporně dýchat v závalu reálného socialismu.

V roce 1953, po měnové reformě, vyšli dělníci Zbrojovky do ulic a ve škole se šířily poplašné zprávy. Nevzpomínám si, že by nám učitelé vysvětlovali, jak je škodlivé a protistátní chování dělníků. Vládlo dusné mlčení. O dělníky se postarala milice - úderná pěst dělnické třídy a udeřila do vlastních řad.

Za domem byl plácek, kde se konaly různé atrakce, například "Jízdy smrti": ve velkém dřevěném válci jezdili na motorkách kaskadéři až těsně k hornímu okraji, přes který jsme nahlíželi my diváci. Řvoucí smrt projížděla těsně kolem nás. Teď už nerve, ale tiše nás pozoruje přes okraj, aby nám pomohla přelézt.

Když jsem byl malý, byl jsem tak velký, že jsem v kočárku tahal nohy po zemi. Když jsem teď starý a velký, cítím se malý jako marioneta v divadle, které hrají jiní. Rád se na to z poslední řady dívám.

Jiří Krupička

Bezpečnost seniorů v silničním provozu...

Mezi seniory se rozšířila nepravdivá informace, že chodec má na přechodu pro chodce absolutní přednost. Proto bychom Vás rádi oslovili a předali pár rad, jak se chovat v silničním provozu.

Také Vy, jako chodci jste účastníci silničního provozu a

jako takoví se musíte řídit pravidly provozu na pozemních komunikacích.

Ač neradi, musíme podotknout, že v souvislosti s chováním v silničním provozu, snad i neúmyslně nebo i z neznalosti, porušujete pravidla **BEZPEČNÉHO CHOVÁNÍ V DOPRAVĚ**. Mnohdy si ani neuvědomujete, že tímto svým chováním nejen riskujete své zdraví a život, ale ohrožujete i ostatní účastníky silničního provozu. V takovýchto případech jsme nuceni s Vámi řešit spáchané přestupky v dopravě, ať již se jedná o chůzi mimo přechod pro chodce, podchod nebo nadchod nebo i překonávání svodidel nebo jiných zábran s vysvětlením: „ Cérenko, synáčku mě bolí nohy a ten přechod je tak daleko“.

Ano, věříme, že jste mnozí velmi nemocní a mnohdy počítáte každý krok navíc. Ale ruku na srdce, opravdu by nešlo chovat se v dopravě zodpovědněji?

Několik z mnoha případů se kterými se denně setkáváme

Ostrava - Hrabůvka : osmdesátiletý muž přebíhal velmi frekventovanou vozovku na tramvajový ostrůvek, aniž by použil podchodu pro chodce, který se v těch místech nacházel. Nechybělo mnoho a došlo by ke srážce chodce s projíždějícím vozidlem. Když hlídka městské policie upozorňovala tohoto muže na nebezpečnost jeho jednání, odpověděl, že by se nic nestalo, že je starý a klidně by ho mohli přejet. Vůbec si neuvědomoval následky a pocit řidiče, který, ačkoli by nebyl vinen, žil by s tím, že přejel člověka.

Ostrava - Zábřeh: u Kauflandu se sedmdesátiletá žena snažila dostihnout příjezdějící tramvaj a s taškou na kolečkách vběhla do vozovky ve chvíli, kdy z nedaleké hasičské stanice vyjížděla houkající hasičská vozidla k zásahu. Paní s nákupem následně překonala i zábradlí. Nechybělo mnoho a mohlo dojít ke kolizi a vozidlo, které spěchalo pomoci druhým by nedorazilo.

Ostrava - Poruba: starší manželský pár přecházel vozovku na červenou signalizaci a příjezdějící vozidla, která měla zelenou, byla nucena velmi intenzivně brzdit. Když hlídka městské policie manžele upozorňovala na neštěstí, které mohli způsobit, muž se rozhořčeně bránil, že vozidla byla daleko a oni, že spěchají na tramvaj.

Rady pro bezpečné chování chodců v dopravě

- **na přechodu pro chodce se semaforem nechodím na červenou, i když zrovna nic nejede**
- **přecházím na zelenou a vždy se rozhlédnu než vstoupím do vozovky** (pamatuji na to, že i řidiči odbočujících vozidel mají zelenou a i mezi nimi může být neukázněný řidič, který mne může srazit)
- **pokud není v blízkosti přechod pro chodce, podchod nebo nadchod vyberu si**
- **přehledné místo k přecházení, kde mne řidiči mohou vidět a já mám dobrý rozhled** (pamatuji na to, že podle § 54 zákona 361/2000 Sb. je chodci **zakázáno** přecházet vozovku mimo přechod, podchod nebo nadchod, je-li blíže než 50m toto zařízení)
- **zábradlí, zábrany a svodidla u silnice se nepřelézají**
- **tmavé nevýrazné oblečení není vhodné pro pohyb v silničním provozu** (zejména za snížené viditelnosti tj. za šera, deště, mlhy nebo sněžení)
- **Chodec musí dát přednost tramvaji** (pokud Vás na přechodu pustí řidič vozidla pamatujte, že tramvaj má přednost před Vámi a nedokáže rychle zastavit)
- **Chodec nesmí vstupovat na přechod pro chodce nebo vozovku bezprostředně před blížícím se vozidlem** (mějme na paměti, že brzdná dráha je delší, čím jsou horší povětrnostní podmínky a také záleží na velikosti a hmotnosti vozidla. Jinak vypadá brzdná dráha osobního vozidla a jinak plně naloženého nákladního vozidla).

Doufáme, že těchto pár rad na závěr Vám pomůže lépe se orientovat v pravidlech provozu na pozemních komunikacích a k zachování vlastní bezpečnosti.

Oddíl prevence a dohledu Městské policie Ostrava

Vážená redakce,

zcela náhodou jsem dostala časopis senior, ve kterém je uveden článek o městské části Ostrava-Hrušov. Byla jsem překvapena, že je tam uvedeno kolik metrů byly jámy hluboké, kolik se těžilo, ale podstatné, že v Hrušově byly dva velmi významné podniky bylo odbyto jen jedinou větou.

Prosím Vás snažně, uveřejňujte pravdu! Více než jámy Hubert a Ida (ta patřila do Hrušova, stejně jako věznice není v Heřmanicích, ale na katastru obce Hrušova) celou obec Hrušov do vědomí nejen Evropy, ale i zámořských států dostala První rakouská továrna na sodu v Hrušově n. Odrou, z roku 1851!

Tato továrna, kterou zřídil Josef Maria Miller, a kterou vedl jeho švagr Karel Hochstetter vyráběla vynikající zboží, které bylo vyváženo do 52 zemí světa!

V článku, který jste uvedli je několik slov o kostele sv. Viktora a Františka. Víte kdo kostel postavil a proč? Byl to opět J.M. Miller. František vedl továrnu a Viktor se oženil v Ostravě a jeho ženou byla dcera ostravského starosty dr. Johannyho.

Také pro nedostatek vhodných obalů vybudoval továrnu na hliněné zboží, zv. Keramička v Hrušově na Sadové ulici. František Miller postavil školu, hasičskou zbrojnicí, kapli přímo v závodní osadě a dbal na to, aby děti zaměstnanců chodily řádně do školy!

Za války v roce 1940 byly do této továrny převzati mnozí odb. pracovníci z Ústí n. L., kde bylo sídlo podniku, ale to získali Němci. Spolek pro chemickou a hutní výrobu Hrušovu nesmírně prospěl.

Hrušov má vynikající kroniku, která stojí za přečtení. Víte, že v Hrušově byl první podnikový domov důchodců? Jmenoval se Wincentstift a byl postaven na někdejší Přívozské ulici. Bydleli zde důchodci zcela zdarma. Někdejší ved. archivu dr. Karel Jiřík měl zájem získat pravdivé údaje o částech Hrušova pro osadu Kozí roh. Udělali jsme pro pracovníky „sraz pamětníků“ a neměli jsme nakonec ani dostatek místa, kam je posadit. Archiv získal nejen vzpomínky, ale i hodně fotografií. Závodní klub HCHZ Dukla Hrušov vyhrál dokonce i Jiráskův Hronov.

Prosím Vás snažně, udělejte nějaký klub pamětníků, my staří vymíráme a je škoda, že se o staré Ostravě toho ví tak málo.

Alena Grušková, Ostrava 1
(Příspěvek je redakčně krácen.)

Milá redakce,

ráda bych poděkovala za váš časopis, na který se vždy velmi těšíme, a jsme zvědaví, co nového si v něm přečteme. Zejména si pochvalujeme jeho pestrost a zajímavé informace z oblastí života seniorů.

Byli bychom rádi, kdyby bylo možné zajistit jeho pravidelné vydávání. To znamená - distribuci v určitém dni, protože již v době předpokládaného vydání se docházíme ptát do informačního centra, zda již časopis nepřišel. Tam nám nejsou schopni dát konkrétní odpověď a sdělili nám, že neznají datum vydání, že se musíme chodit ptát.

Ještě jednou vám všem chci za časopis poděkovat.

Zdenka Dohnalová, Havířov
Pozn. redakce: Distribuce časopisu je prováděna vždy v druhém týdnu nového čtvrtletí.

Nejen vzorná péče o duši a tělo...

Rád se podělím se čtenáři o své zkušenosti z pobytu v Městské nemocnici na Fifejdách v Ostravě, na chirurgii "D". Do nemocnice jsem byl převezen rychlou záchrannou službou velmi profesně a rychle s uskřínutou kýlou. Ihned po převozu došlo k okamžitému zákroku a rozhodnutí o přípravě k operaci. Ležel jsem na pokoji č. 2, kde jsem vyčkával po předoperační přípravě na zdravotní zákrok. Musím konstatovat, že za týden pobytu v tomto zařízení se o mne starali vzorně, a to nejen o fyzické zdraví, ale i o psychiku. Ať šlo o lékaře na příjmu, při vizitách, na operačním sále, o sestřičky a další personál nemocnice. V rámci daných podmínek, ve kterých pracují naši zdravotníci si celý kolektiv chirurgie za péči, kterou věnují pacientům zaslouží absolutorium. Ale zmínit nechci jen vzornou péči. Chci se podělit i o negativní zkušenost. Dva dny po příjmu do nemocnice jsem zjistil, že občanský průkaz, průkaz zdravotní pojišťovny, diář, klíče s peněženkou a obnosem již nebyly uloženy v nočním stolku, kde jsem je měl uschováni. Byly zcizeny. Smůla byla, že na pokoji jsem v té době byl umístěn sám. Z pokoje se muselo vycházet na WC, do koupelny, jídelny, takže správné místo ve správnou chvíli se pro nenechavce našlo. O zmírnění mých nevalných pocitů této nežádoucí nemocniční skutečnosti se ale opět postaraly sestřičky, které zavolaly policii a ta sepsala protokol a vystavila mi potvrzení o zcizení. Mohu se tedy pochlubit, jako málokterý pacient, dvojím vyšetřením - nejen tím zdravotním, ale přímo u lůžka i tím policejním. Okrádat pacienty v nemocnicích je značný stupeň zlotřilosti, a můj příběh by měl poučit další pacienty: že budou mít vzorně postaráno o své zdraví, ale, že nestačí starat se jen o své zdraví, ale i udržovat bdělý dohled nad svými osobními věcmi.

Luboš Pásek, Ostrava

Pokud chcete být informováni o záležitostech prospěšných pro život seniorů a zdravotně postižených, přidejte se k nám.

Schůzky organizační koordináční rady seniorů a zdravotně postižených se konají v KZ Jízdárna v Ostravě (za krajským úřadem) každý měsíc v 9 hod. - v termínech: 19. 9.; 17. 10.; 14. 11.; 12. 12.

Lubomír Pásek, Předseda Koordináční rady seniorů a zdravotně postižených Ostrava (tel.: 596 632 772)

Vydává Společnost senior, obč. sdruž., za přispění grantu Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, Statutárního města Ostravy a Měst.obvodu Moravská Ostrava a Přívoz.
Zodpovědný redaktor: Ing. Ludmila Holubová
Redakční rada: MUDr. Blanka Malá, Mgr. Pavla Pešatová, Ing. Lubomír Pásek, MUDr. Hugo Příbyl, Ph.D, Marie Kalinová, Ing. Jiří Muladi, Hana Juračáková
Registrační značka MK ČR E 14221
Adresa redakce: Společnost senior, Na Jízdárně 18, 702 00, Ostrava 1 IČO 265 95 982
Tel.: 728 466 105, 606 475 522
e-mail: info@seniortip.cz
www.seniortip.cz

Ve dveřích se objevil Puškin

Alena Warzelová

Od roku 2002 je zámek Hradec nad Moravicí národní kulturní památkou. S celkovou rozlohou 130 hektarů je největším zámeckým areálem Moravskoslezského kraje a zároveň je jediným objektem s dochovaným kmenovým mobiliářem v okrese Opava.

"Zámek prošel generální rekonstrukcí v devadesátých letech především kvůli statickým poruchám," říká správce Radomír Příbyla. "Byl úplně odstrojený, což se týkalo nejen nábytku, ale i krbů a parket. Po zpevnění stavby se vše zase vrací na původní místo, což by při současném způsobu financování mohlo být hotovo do čtyř let. Ale už v příštím roce chystáme rozšíření obou našich prohlídkových okruhů."

Radomír Příbyla

V zámku je vystavených jedenáct tisíc exponátů a osm tisíc knih, o něž se starají tři zaměstnanci stálí a tři sezónní. A které osobnosti tento zajímavý a oblíbený cíl turistů už navštívily? "Do Prahy nemáme zrovna blízko," vysvětluje Příbyla, "takže za posledních deset let se na zámek nikdo z vrcholných představitelů nepříjel podívat."

Zvlášť senioři jsou vděčným publikem, říká Alena Warzelová průvodkyně zámku v Raduni.

Naposledy v roce 1997 Václav Klaus. Z umělců sem jezdí muzikanti, a například v dubnu jsem provázel akademického malíře Jaroslava Šerýcha. Ovšem v půlce května k nám přijel filmový štáb natáčet komedii o Puškinovi. Byl to opravdu zážitek, přijít do práce, otevřít dveře a v nich vidět Puškina..."

Výpravě ostravských seniorů, kteří se v Hradci nad Moravicí s filmaři těsně minuli, však nechtěl nikdo říci podrobnosti o natáčení. Prý kvůli smlouvě. Totéž platilo i na zámku v Raduni, kde filmový štáb také jnatácel. Ale i tak dostali senioři při návštěvě zámku v Raduni zajímavý a svěží výklad, občas proložený vtipky. "Průvodkyni dělám už devět let a je to opravdu můj koníček," říká Alena Warzelová. "Jde o to nejen se naučit text, ale být také komunikativní a neustále se vzdělávat. Zejména mě baví rokoko."

A může se průvodkyně někdy dostat do rozpaků nad otázkami turistů? "Ještě se mi to nestalo," říká Alena Warzelová. "Ono je taky nutné rozlišovat lidi a přizpůsobit jim výklad. Lze ho někdy vyšperkovat i osobními zážitky a tím si lidi ještě více získáte. Zvlášť senioři jsou vděčným publikem a tříčtvrtěhodinové prohlídky s nimi utečou jako voda."

Jiří Muladi